

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 13 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Anna Łosik

Protokolant:p.o. stażysty Anita Grześkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2018 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko A. (...)w W.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 90.554,50zł (dziewięćdziesiąt tysięcy pięćset pięćdziesiąt cztery złote pięćdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 marca 2016 roku do dnia zapłaty.
2. W pozostałym zakresie powództwo oddała.
3. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9.945zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSO Anna Łosik

Sygn. akt XII C 235/17

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 14 grudnia 2016 roku M. K., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Usługi Budowlane (...) M. K. z siedzibą w O., wniósł o zasądzenie od pozwanejA. (...)z siedzibą w W. kwoty 90.555 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi na podstawie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych od dnia 03 marca 2015 roku. Jednocześnie powód wniósł o zwrot kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wyjaśnił, iż w dniu 17 grudnia 2015 roku zawarł z pozwaną, w trybie przetargu nieograniczonego, umowę nr (...), której przedmiotem była dostawa i montaż mebli biurowych będących wyposażeniem pomieszczeń w budynku siedziby Oddziału (...) A. (...)przy ul. (...) w P.. Powód przytoczył istotne jego zdaniem zapisy tej umowy w tym podał, że termin realizacji umowy strony ustaliły na 23 grudnia 2015 r. oraz że za wykonanie umowy wykonawcy przysługiwało wynagrodzenie w wysokości brutto 459.759,24 zł (VAT 23%). Od dnia 22 grudnia 2015 roku meble, które miały być dostarczone zamontowane u pozwanego było gotowe do odbioru i mogły być przetransportowane do A. (...) Oddział (...) w P. i tam zamontowane. W dniu 22 grudnia 2015 roku powód podjął próbę zrealizowania swych obowiązków umownych, jednak pozwany nie dopuścił go do realizacji z uwagi na brak przygotowania pomieszczeń, w których meble miały być zamontowane przez powoda. Pozwany kilkakrotnie informował powoda umów o braku możliwości dostawy i montażu mebli zgodnie z postanowieniami umowy z uwagi na to, że prace modernizacyjne w pomieszczeniach nie zostały zakończone. W dniu 30 grudnia 2015 roku powód podjął kolejną próbę dostawy pierwszej części mebli do miejsca wyznaczonego zgodnie z umową. Pracownicy podwykonawcy powoda zawieźli część mebli do siedziby pozwanej w P., gdzie mieli przystąpić do montażu mebli. Kolejna część wyprodukowanych mebli miała być przywieziona doA. (...)po rozładowaniu pierwszej części transportu. Po przybyciu na miejsce, pracownicy stwierdzili, że pomieszczenia, w których meble miały być zamontowane nie są w ogóle

przygotowane i przystosowane do montażu. W konsekwencji, z przyczyn leżących po stronie pozwanej realizacja umowy następowała w częściach i tak część mebli została dostarczona w dniu 1 lutego 2016 roku, część w dniu 05 lutego 2016 roku., a część w dniu 9 lutego 2016 roku. Umowa została ostatecznie wykonana w dniu 19 lutego 2016 roku. Powód przytoczył korespondencję, w której strony wzajemnie obwiniały się o przyczyny niedotrzymania terminów umownych.

Powód wyjaśnił także, że prawidłowe wykonanie umowy strony zabezpieczyły karami umownymi. Pozwana obciążyła powoda karą umowną w kwocie 90.555,00 zł. Pozwana dokonała potrącenia wspomnianej kwoty kary umownej z wierzytelnością wobec powoda z tytułu wynagrodzenia.

W dniu 29 grudnia 2016 r. został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Referendarz sądowy nakazał pozwanej A. (...), aby zapłaciła stronie powodowej kwotę 90.554,50 zł. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 03 marca 2015 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4.749,00 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.617,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

W ustawowym terminie pozwana wniosła sprzeciw od powyższego rozstrzygnięcia wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana zakwestionowała zarówno zasadność jak i wysokość dochodzonego roszczenia podnosząc, że wykonawca dostarczył jedynie część zamówienia i że nie jest prawdą, że warunkiem bezwzględny wykonania zamówienia był montaż i rozmieszczenie mebli w pomieszczeniach pozwanej. Opóźnienie w zakresie realizacji umowy obciążają w całości powoda. Pomieszczenia były przygotowane w części dostatecznej, by powód w terminie dostarczył całe zamówienie. Dodatkowo niewykonanie zamówienia do końca roku 2015 zmusiło pozwaną do zwrotu niewykorzystanych środków na realizację tego zamówienia do budżetu państwa. Pozwana przekonywała, że realizacja umowy miała nastąpić dwuetapowo z uwagi na dwuetapową modernizację siedziby pozwanej. W pierwszym etapie wykonawca miał dostarczyć i zamontować meble w pomieszczeniach piętra do dnia 23 grudnia 2015 roku oraz dostarczyć pozostałą część niezmontowanych mebli w paczkach i złożyć je w pomieszczeniach wskazanych przez pozwaną, a następnie w II etapie zamontować i rozmieścić je w pokojach na parterze. Kara umowna została potrącona zgodnie z zapisem §8 ust. (...) umowy nr (...) z dnia 17 grudnia 2015 roku. Według pozwanej powód do końca 2015 r. nie dysponował całością zamówienia i przez to nie był w stanie wywiązać się z umowy w terminie. Zatem naliczenie a następnie potrącenie kary umownej zostało dokonane przez pozwaną zgodnie z zawartą przez strony umową.

W piśmie procesowym z dnia 19 lipca 2017 roku powód w całości podtrzymał swój pozew zaprzeczył wszelkim twierdzeniom pozwanej zawartym we wniesionym przez nią sprzeciwie, a także wniósł o przeprowadzenie rozprawy. Powód podniósł, że zamontowanie objętych umową mebli miało nastąpić w zmodernizowanych pomieszczeniach Oddziału (...) A. (...) oraz że umowa nie obejmowała dwóch etapów realizacji umowy z uwagi na nieukończony remont. Powód podniósł, że wynika to jednoznacznie z umowy (§11 ust. 3), jak również z treści (...) część III pkt.1 i 4, na podstawie której została złożona oferta. Umowa zakładała dokonywanie wszelkich zmian w formie pisemnej pod rygorem nieważności, zatem brak pisemnych ustaleń na temat etapowości realizacji zamówienia powoduje ich nieważność. Wobec nieprzygotowania przez pozwaną pomieszczeń powód nie miał możliwości dokonania dostawy i montażu albowiem ryzykowałby ich uszkodzeniem, za które Agencja nie ponosiłaby odpowiedzialności. Co ważne, powód wskazał, iż w terminie umownym dysponował całością wyprodukowanych mebli obejmujących zamówienie umowne. Powód podniósł także, że zapoznając się z notatką służbową- protokołem odbioru nie uznał w żaden sposób zasadności naliczonej kary umownej, gdyż w tej kwestii od samego początku istniał spór między stronami.

W toku postępowania strony podtrzymały swe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 listopada 2015 roku A. (...)pozwana ogłosiła przetarg nieograniczony na „Dostawa i montaż mebli biurowych będących wyposażeniem pomieszczeń siedziby Oddziału (...) A. (...)przy ul. (...) w P.”. Powód, prowadzący

działalność gospodarczą pod firmą Usługi Budowlane (...) złożył w tym przetargu swoją ofertę. Przedmiotowa oferta została przez pozwaną wybrana jako najkorzystniejsza.

Zgodnie z definicją zawartą w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia jako **dostawę** należało rozumieć **wykonanie lub zakup poszczególnych produktów, transport, wniesienie ich do budynku do wskazanych pomieszczeń, rozpakowanie, montaż oraz ustawienie w miejscach wskazanych przez osobę wyznaczoną z ramienia zamawiającego**. W analogiczny sposób pojęcia „dostawa” zostało wyjaśnione w ogłoszeniu o przetargu.

W dniu 17 grudnia 2015 roku powód zawarł z pozwaną umowę na wykonanie wyżej wymienionego zadania. Stosownie do §1 kontraktu pozwana zleciła powodowi **dostawę oraz montaż** mebli biurowych będących wyposażeniem pomieszczeń w budynku siedziby Oddziału (...) A. przy ul. (...) w P., a wykonawca zobowiązał się **dostarczyć wszystkie meble i zamontować je w zmodernizowanych pomieszczeniach siedziby** wskazanych przez zamawiającego w terminie określonym w umowie. **Termin realizacji przedmiotu umowy strony ustaliły na dzień 23 grudnia 2016 roku**. Za wykonanie przedmiotu umowy powodowi przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 459.759,24 zł. brutto. Warunki techniczne przedmiotu zamówienia określał załącznik nr 1. Zestawienie ilościowe mebli zostało ujęte w załączniku nr 2 do umowy. W załączniku nr 3 strony określiły sposób rozmieszczenia mebli w poszczególnych pomieszczeniach modernizowanej siedziby powoda.

Wykonawca miał realizować dostawę własnym transportem i na swój koszt. **Odbiór mebli miał następować po montażu**, w obecności przedstawicieli stron, na podstawie protokołu odbioru. Ostateczny odbiór przedmiotu umowy miał nastąpić w terminie określonym w umowie tj. 23 grudnia 2015 roku.

Należyte wykonanie umowy strony zabezpieczyły karami umownymi. Stosownie do zapisu zawartego w §8 pk1 **umowy wykonawca zobowiązał się zapłacić zamawiającemu karę umowną w wysokości 0,5% wartości umowy brutto za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia w realizacji dostawy**.

Strony zastrzegły rygor nieważności dla dokonywania zmian w umowie.

W przypadku zwłoki w zapłacie wynagrodzenia zamawiający zobowiązał się zapłacić odsetki ustawowe za każdy dzień zwłoki w zapłacie zamówienia.

Powód realizował zlecenie z pomocą podwykonawcy S. (...)s.c z siedzibą w B.. Powód zawarł z podwykonawcą umowę już dnia 14 grudnia 2015 roku, a zatem jeszcze przed formalnym podpisaniem umowy z pozwaną. Firma (...) zobowiązała się wobec powoda dostarczyć i zamontować meble w terminie od 15 grudnia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku.

Dowód: ogłoszenie o przetargu k.14-19, Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia w przetargu nieograniczonym na zadanie „dostawa i montaż mebli biurowych będących wyposażeniem pomieszczeń w budynku siedziby Oddziału (...)A. (...) przy ul. (...) w P.” wraz załącznikami k. 20-41, zawiadomienie o wyborze oferty k.42, umowa nr (...) z dnia 17 grudnia 2015 r. wraz z załącznikami k. 127-135, umowa z podwykonawcą z dnia 14.12.2015r. k.254-258, zeznania powoda k.264, zeznania świadka S. Ł. (1) k.217v, zeznania świadka A. L. k.217v,

W czasie, gdy powód miał wykonywać swoje zobowiązanie w siedzibie pozwanej trwał remont. Był on realizowany dwuetapowo. W dniu 15 grudnia 2015 roku zakończył się remont piętra, w I połowie 2016 roku realizowany był remont parteru.

Do końca grudnia 2015 roku powód dostarczył jedynie część zamówienia powód tj. 91 regałów na segregatory. Z czynności tej w dniu 31 grudnia 2015 roku sporządzono protokół, w którym uznano częściową dostawę za dokonaną. Pozwana zapłaciła wówczas powodowi tytułem dostawy i montażu mebli kwotę 49.815zł brutto.

Co do dalszej części dostawy pomiędzy stronami powstał spór. W pomieszczeniach parteru w okresie, w którym miało być wykonywane zamówienie przez powoda nie było możliwości zamontowania i rozstawienia mebli. Przedstawiciele

pozwanej chcieli, aby część mebli, która nie mogła być rozlokowana w tym czasie, została przez pracowników pozwanego zeskładowana w paczkach w pomieszczeniach wskazanych przez A. Powód natomiast nie chciał się na to zgodzić i warunkował dostawę uprzednim przygotowaniem pomieszczeń przez pozwaną. Pomiędzy stronami prowadzone były rozmowy, które nie zakończyły się kompromisem, w szczególności nie zostały zmienione termin wykonania zobowiązania wynikający z umowy.

Pismem z dnia 30 grudnia 2015 r. powód wskazał na brak możliwości wykonania montażu dostarczonych mebli z uwagi na trwające prace remontowe i wezwał pozwaną do przygotowania wszystkich pomieszczeń wskazanych w załączniku nr 3 do umowy celem umożliwienia wykonania umowy poprzez montaż dostarczonych mebli. W odpowiedzi na powyższe pozwana pismem z dnia 31 grudnia 2015 roku zakwestionowała fakt wyprodukowania mebli przez powoda.

Pismem z dnia 15 stycznia 2016 roku powód zgłosił pozwanej gotowość dostawy i montażu mebli do dnia 15 lutego 2016 roku.

W dniu 18 stycznia 2016 roku powód podpisał z podwykonawcą aneks do umowy przedłużając termin do wykonania zobowiązania do dnia 10 lutego 2016 roku.

Dnia 19 lutego 2016 roku dokonano końcowego odbioru robót i na jego podstawie została wystawiona faktura VAT nr (...). Natomiast 23 lutego 2016 roku pozwana sporządziła notatkę służbową - protokół odbioru w sprawie dostawy i montaż mebli biurowych będących wyposażeniem pomieszczeń w budynku siedziby Oddziału (...)A. (...)przy ul. (...) w P.- zadanie (...) w którym stwierdziła, że prezentowane meble spełniają wymogi i są zgodne z zamówieniem oraz wyszczególniła terminy dostawy poszczególnych mebli. W protokole tym zawarto szczegółowe wyliczenie kary umownej w związku z opóźnieniem powoda w dostawie mebli. W dniu 29 lutego 2016 roku zostało sporządzone oświadczenie o kompensacie należności powoda z tytułu wynagrodzenia z karą umowną w kwocie 90.554,50zł, którą A. obciążyła powoda za opóźnienie w wykonaniu zobowiązania. W dniu 01 marca 2016 r. rachunek powoda został uznany kwotą 319.389,74 zł. przez A. (...).

Dowód: pismo wykonawcy robót z dnia 15.12.2015r.k.138 , protokół odbioru robót k.140, dokumentacja zdjęciowa k.141-154, k.48-91, zeznania świadka A. L. k.217, zeznania świadka S. Ł. (2), zeznania świadka M. Ł. k.218, zeznania świadka J. W., zeznania świadka A. C., k.235, zeznania świadka J. S. k.235, zeznania świadka E. F. k.236, zeznania świadka J. A. k.236, zeznania powoda k.264, protokół częściowego odbioru zadania k. 136, faktura VAT nr (...) k.137, pismo powoda z dnia 30.12.2015r. k.155, pismo pozwanej z dnia 31.12.2015r. k.156, pismo powoda z dnia 15.01.2016r. k.158, aneks do umowy z podwykonawcą k.259, faktura VAT nr (...) k. 93, protokół odbioru (końcowy) k. 94, wygenerowane elektronicznie potwierdzenie wykonania przelewu k. 95, notatka służbowa- protokół odbioru k. 96, oświadczenie o kompensacie k. 97,

W dniu 8 marca 2016 roku M. K. wezwał A. (...)do zapłaty kwoty 90.554,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w zapłacie zgodnie z ustawą o terminach zapłaty w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 3 marca 2016 roku do dnia zapłaty wynikającej z FV końcowej nr (...), a nie zapłaconej w całości, kwestionując skuteczność oświadczenia pozwanej o potrąceniu.

W odpowiedzi na powyższe pismoA. (...)w dniu 16 marca 2016 roku odmówiła zapłaty.

W dniu 28 kwietnia 2016 roku do A. (...)doręczono pismo stanowiące ostateczne wezwanie do zapłaty. Tego samego dnia pozwana odpowiedziała na nie raz jeszcze podkreślając, że potrącenie spornej kwoty zostało dokonane skutecznie i zgodnie z prawem, z uwagi na nieprzygotowanie powoda na wykonanie przedmiotowej umowy w terminie oraz z uwagi na niewyprodukowanie całości mebli koniecznych do realizacji umowy.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 8 marca 2016 r. k. 98, pismo z 16.03.2016r. k. 101 pismo z dnia 28.04.2016r. k. 103.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.

Sąd dał wiarę dokumentom zaofiarowanym przez strony aczkolwiek należy mieć na względzie, że są to dokumenty prywatne stanowiące dowód tego, że osoby, które je podpisały złożyły oświadczenia w nich zawarte. Kardynalnym dowodem w sprawie niniejszej był treść łączącej strony umowy i jej zapisów o karze umownej, a te zasadniczo nie były kwestionowane. Nie budziła wątpliwości wysokość wynagrodzenia powoda, a sama faktura wystawiona z tego tytułu (zarówno co do wysokości jak i terminu płatności) nie była przez strony kwestionowana.

Jeśli chodzi o zeznania świadków i powoda to w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd nie miał podstaw, aby je podważać.

Strony spierały się co do przyczyn opóźnienia w dostawie mebli obarczając się wzajemnie odpowiedzialnością za zaistniały stan rzeczy. Bez wątpliwości w wynikającym z umowy terminie powód nie dostarczył wszystkich mebli, przy czym na dzień 23 grudnia 2015 roku nie było możliwości zamontowania mebli i ich rozmieszczenia w pomieszczeniach parteru w budynku pozwanej. Rozstrzygnięcie, czy meble w istocie były bo tej daty wyprodukowane, czy nie ostatecznie nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, aczkolwiek fakt zawarcia aneksu do umowy podwykonawcą oraz dostarczenie przez powoda mebli w lutym 2016 roku w niezmiennych okolicznościach faktycznych (niedokończonym remoncie pomieszczeń) wskazywać mogą pośrednio na słuszność stanowiska powoda w omawianym zakresie. Sąd nie uwzględnił zeznań świadków strony powodowej w tej ich części, w której przekonywali, że przedstawiciele powoda przedłużyli powodowi termin do wykonania zobowiązania z uwagi na trwający remont. Nawet gdyby takie deklaracje były składane nie miałyby znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy albowiem wszelkie zmiany umowy stron wymagały pod rygorem nieważności formy pisemnej, a takiej zabrakło.

Sąd zważył co następuje:

Zgonie z art. 505 § 1 kpc w razie prawidłowego wniesienia sprzeciwu, nakaz zapłaty traci moc, a przewodniczący wyznacza rozprawę i zarządza doręczenie powodowi sprzeciwu razem z wezwaniem na rozprawę. Pozwana skutecznie zaskarżyła wydany w niniejszej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, domagając się oddalenia powództwa w całości co uzasadniało wyznaczenie rozprawy i merytoryczne orzeczenie o żądaniu pozwu.

Powód dochodził w niniejszej sprawie zasądzenia na jego rzecz od pozwanej zapłaty reszty wynagrodzenia wynikającego z łączącej strony umowy nieuiszczonego w związku z bezzasadnym potrąceniem kary umownej. Wysokość tego wynagrodzenia nie była przez stronę pozwaną kwestionowana. Zgodnie z regułą wyrażoną w art.6kc to na pozwanej ciążył obowiązek wykazania w niniejszym postępowaniu skuteczności potrącenia wierzytelności z tytułu kary umownej.

Zgodnie z zapisami umowy nr (...) zawartej przez strony 17 grudnia 2015 roku wykonawca zobowiązał się zapłacić zamawiającemu karę umowną w wysokości 0,5% wartości brutto umowy za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia w wykonaniu dostawy. Zważyć przy tym trzeba, że pojęcie dostawy strony rozumiały szeroko jako wykonanie lub zakup poszczególnych produktów, transport, wniesienie ich do budynku do wskazanych pomieszczeń, montaż, ustawienie w miejscach wskazanych przez osobę wyznaczoną przez zamawiającego, regulację

W myśl art. 483 § 1 kc można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna).

Z początkowej części omawianego przepisu ustawy wynika, że kara umowna powstaje wyłącznie w wyniku zawarcia umowy. Dalsza analiza powołanego przepisu nakazuje przyjąć, że karę umowną można zastrzec jedynie na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego, bez względu na to, czy świadczenie miało polegać na działaniu czy też zaniechaniu. (por. Zagrobelny, komentarz do art.484 KC [w:] Kodeks Cywilny. Komentarz, pod red. Prof. Dr Hab. E. Gniewka, Prof. Dr Hab. P. Machnikowskiego, źródło: Legalis).

Wskazuje się w literaturze przedmiotu, że wysokość kary umownej nie jest limitowana w przepisach prawa co powoduje, że instytucja ta jest nadużywana i skutkuje zastrzeżeniem kar nadmiernej wielkości, mających często niewiele wspólnego z uszczerbkiem, jaki miałyby ponosić druga strona umowy. Zastrzeżenie takiej wyolbrzymionej kary może być nieważne już od samego początku zobowiązania, jako sprzeczne z naturą zobowiązania, a już na pewno winno stanowić podstawę jej miarkowania.

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela i przyjmuje za własny pogląd Sądu Najwyższego ujęty w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 października 2015 r. (IV CSK 687/14), jak również pogląd Sądu Okręgowego w Poznaniu ujęty w uzasadnieniu wyroku z dnia 30 października 2017 r. (XVIII C 773/17), zgodnie z którym ***nieokreślanie w umowie końcowego terminu naliczania kar umownych, ani ich kwoty maksymalnej prowadzi do obciążenia zobowiązanego tym świadczeniem w nieokreślonym czasie, a więc istotnie tworzy zobowiązanie bezterminowe i niezajdujące końca. Takie ukształtowanie zobowiązania zapłaty kary umownej nie spełnia należącego do jego istoty wynikającego z przepisu art. 483 § 1 kc wymagania określenia sumy pieniężnej podlegającej zapłacie w związku z niewykonaniem lub nienależnym wykonaniem zobowiązania niepieniężnego.*** Wymóg ten jest spełniony, gdy strony z góry określają wysokość maksymalną kary umownej, albo gdy w treści umowy wskazują podstawy do zdefiniowania jej wysokości.

W ocenie Sądu ***zawarte w umowie łączącej strony postanowienie kształtujące karę umowną nie jest skuteczne.*** W konsekwencji nie uzasadnia potrącenia dokonanego przez pozwaną, albowiem postanowienie to nie spełnia wynikającego z art. 483 § 1 kc obowiązku określenia kwoty jaką dłużnik ma zapłacić tytułem kary umownej w przypadku niewykonania lub też nienależytego wykonania zobowiązania. Omawiany zapis umowny odwołuje się w prawdzie do procentowego wyliczenia kwoty kary umownej jednak umowa ta nie określa granic wysokości kary umownej, zatem nie oznacza maksymalnego poziomu kary, którą może zostać obciążona strona powodowa. Takie ukształtowanie zobowiązania zapłaty kary umownej, zdaniem Sądu, nie spełnia należącego do jej istoty określenia sumy pieniężnej podlegającej zapłacie w związku z niewykonaniem lub nienależnym wykonaniem zobowiązania niepieniężnego. W opinii Sądu, aby zastrzeżoną karę umowną uznać za skuteczną strony powinny były określić w umowie maksymalną jej wysokość, bądź też termin do którego najpóźniej może ona być naliczana. Oba te zabiegi w równym stopniu pozwoliłyby określić jej maksymalną wysokość. Istotą terminu w rozumieniu kodeksu cywilnego jest odwołanie się do zdarzenia przeszłego i pewnego, a nie jak to uczyniły strony poprzez powołanie się na zdarzenie przyszłe i niepewne, czyli wolę jednej ze stron. Zdaniem Sądu takie nieprecyzyjne ukształtowanie kary umownej tworzy zobowiązanie wieczne, którego wysokości nie sposób jednoznacznie określić, a to sprzeciwia się ustawowej istocie kary umownej. Tak określonej kary umownej nie konwaliduje przewidziana w kodeksie cywilnym instytucja miarkowania kary umownej. Zauważyć bowiem należy, że miarkować można tylko taką karę umowną, której wysokość można określić w sposób niebudzący wątpliwości.

Sąd stwierdza, że kara umowna jest formą odszkodowania umownego i należy się ona bez względu na wysokość szkody, a jej zastrzeżenie w umowie modyfikuje reguły odpowiedzialności kontraktowej w sposób taki, że wierzyciel wykazuje jedynie sam fakt zastrzeżenia kary umownej w korelacji z niewykonaniem lub nienależnym wykonaniem zobowiązania przez dłużnika. W niniejszej sprawie zastrzeżona przez strony kara umowna z uwagi na nieokreślenie końcowego terminu jej naliczania nie spełnia swej należytej funkcji, czyli funkcji odszkodowawczej. Wysokość naliczanej kary umownej nie ma nic wspólnego z uszczerbkiem jaki poniosła pozwana w związku z wykonaniem przez powoda zobowiązania po terminie co również kłóci się z istotą kary umownej i czyni jej zastrzeżenie w umowie nieważnym. Wskazać trzeba, że w istocie pozwana nie wykorzystywałaby znacznej części mebli, nawet gdyby powód dostarczył je w terminie, z uwagi na trwający remont. Trudno zatem mówić, że poniosła jakkolwiek szkodę. Okoliczność, że pozwana była zobowiązana do zwrotu Skarbowi Państwa środków wyasygnowanych na realizację zlecenia i nie wydatkowanych do końca roku, nie może być traktowana w kategoriach szkody, skoro pozwana środki te na powrót uzyskała w nowym roku budżetowym.

Ubocznie dodać należy jeszcze dodatkowy argument wynikający z analizy zapisów łączącej strony umowy i definicji pojęcia dostawy w niej zastosowanego. Z zapisów zawartych w SIWZ wynika, że strony **pojęcie dostawy rozumiały szeroko**, obejmując nim praktycznie wszystkie czynności, do których zobowiązał się przyjmujący zamówienia tj. od wyprodukowania przedmiotu zamówienia po posprzątanie po montażu i rozstawieniu mebli z doprowadzeniem pomieszczeń do stanu zastanego. Nie sposób przyjąć, że określając karę umowną strony definiowały pojęcie dostawy wężiej (tj. z pominięciem treści SIWZ) sprowadzając je wyłącznie do dostarczenia mebli. W każdym razie strona pozwana nie zaoferowała dowodów na tę okoliczność. Oznacza to, że kara umowna miała obowiązywać także w związku z opóźnieniami w pozostałych czynnościach, do których zobowiązał się powód, w tym montażu, rozstawieniu mebli itd. Nie może natomiast ulegać wątpliwości, że powód, nawet gdyby przywiózł wyprodukowane meble w terminie, nie był w stanie wykonać montażu i rozstawienia mebli w pomieszczeniach parteru wyznaczonym terminie tj. do dnia 23 grudnia 2015 roku albowiem trwał tam remont. To z kolei implikuje wniosek, iż kara umowna została niedookreślona także przedmiotowo. Skoro pozwanego nie można obciążyć odpowiedzialnością za opóźnienia w innych czynnościach niż dowieszenie mebli, to w jaki sposób obliczyć przypadająca na tę czynność część kary umownej. Podkreślić też trzeba, że całkowicie dowolne jest stanowisko strony pozwanej, że umowa była być realizowana dwuetapowo z uwagi na trwające prace remontowe. W pierwszym etapie powód miał dostarczyć wszystkie meble i zmontować i rozstawić te, które były przeznaczone na piętro, a po zakończeniu remontu parteru zrealizować etap drugi, czyli zmontować i rozstawić meble na parterze. Powyższe w żaden sposób nie wynika z łączącej strony umowy, według której cały przedmiot umowy – dostawa i montaż – miały być zrealizowane do dnia 23 grudnia 2015 roku. Nie może zaś ulegać wątpliwości, że z przyczyn leżących po stronie pozwanej nie można było montować i rozstawić mebli na parterze budynku.

Biorąc pod uwagę powyższe – uznając, że kara umowna nie została w umowie skutecznie zastrzeżona - Sąd uznał, że powództwo zasługuje na uwzględnienie i dlatego, na podstawie powołanych przepisów orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

Jeśli chodzi o żądanie zasądzenia odsetek to Sąd zasądził je od dnia 3 marca 2016 roku biorąc pod uwagę okoliczność, że z faktury wystawionej przez powoda wynika, że termin płatności był siedmiodniowy, a dokument został dostarczony pozwanej 24 lutego 2016 roku.

Sąd oddalił powództwo jedynie w zakresie żądania zasądzenia odsetek na podstawie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych albowiem strony w umowie wyraźnie wskazały, że za opóźnienie należą się odsetki ustawowe bez odwoływania się do wskazanej umowy. Niewątpliwie też pozwana nie zawierała z powodem umowy w ramach działalności gospodarczej, co słusznie zarzuciła w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art.100zd.2kpc albowiem powód uległ tylko w niewielkiej części i to roszczenia ubocznego. Na koszty poniesione przez powoda składają się uiszczona opłata od pozwu w kwocie 4.528zł oraz koszty zastępstwa procesowego ustalone na podstawie §2pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Anna Łosik

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w kontrolce uzasadnień.
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.
3. Za 14 dni albo z apelacją.

P. dnia 14.05.2018r.

SSO Anna Łosik